

В дните на цар Ирод, който управлявал Юдея от 30 г. преди Рождество Христово до 3 г. след Рождество Христово, живял в град Хеврон един свещеник, на име Захарий, със жена си Елисавета, която била братовчедка на света Ана, майката на св. Богородица.

Захарий и Елисавета били праведни пред Бога: живеели според всички заповеди и наредби Господни. Те били в напреднала възраст. Нямали деца. На тая възраст не можели и да се надяват, че ще им се роди чедо. Но въпреки това се молели усилено на Бога да стори с тях чудо: да им даде син, както в древност дарил с рожба престарялата Сарра.

Свещениците при Йерусалимския храм били разделени на 24 смени. Всяка смяна служела по осем дни, от събота до събота. Захарий бил от осмата смяна. Когато дошъл неговия ред, той се отправил за Йерусалим. Различните длъжности в храма (каденето, принасянето на жертви, грижата за седмосвещника, сменяването на хлябовете на предложението и др.) се разпределяли между свещеници от всяка смяна по жребие. Този път се паднало на Захарий да влезе в храма Господен, за да покади. Народът се молел отвън през време на каденето.

Когато Захарий принасял кадилната жертва, ангел Господен му се явил отдясно на кадилния жертвеник. Като го видял, свещеникът се уплашил. Но ангелът му казал:

— Не бой се, Захарие! Твоята молитва бе чута: жена ти Елисавета ще ти роди син, и ще го наречеш с името Йоан; и ще имаш радост и веселие, и мнозина ще се зарадват за раждането му; защото той ще бъде велик

пред Господа; няма да пие вино и сикер, и ще се изпълни с Дух Свети още от утробата на майка си; и мнозина синове Израилеви ще обърне към техния Господ Бог; и ще върви пред Него в духа и силата на Илия, за да обърне сърцата на бащите към чедата, и непокорните към разума на праведните, та да приготви на Господа народ съвършен! (Лука 1:5—17).

Ангелът възвестил на Захарий не само това, че ще му се роди син, но и това, че тоя негов син ще бъде велик светец и предтеча на Изкупителя на човечеството. Свещеникът, смутен и развълнуван, не могъл да разбере веднага тая вест. Затова казал на ангела:

— По какво ще узная това? Аз съм стар, па и жена ми е в напреднала възраст.

Ангелът му заявил:

— Аз съм Гавриил, който предстоя пред Бога, и съм пратен да говоря с тебе и да ти благовестя това; и ето, ти ще мълчиш и не ще можеш да говориш до деня, когато ще се сбъдне това, понеже не повярва на думите ми, които ще се сбъднат на времето си!

Онемяването било едновременно и знамение и наказание за свещеника.

Народът чакал вън и се чудел, задето Захарий се бавел в храма. Когато свещеникът излязъл, не можел да продума и да благослови народа. За богомолците станало ясно, че той е имал видение.

След като се изменили дните на службата, Захарий се върнал у дома си (Лука 1:18—23).

Скоро Елисавета заченала. Благодетелите съпрузи топло благодарили на Бога, че проявил към тях тази велика милост.

Като прославяла Бога, Елисавета си казала:

— Тъй ми стори Господ в дните, в които ме погледна милостно, за да сHEME от мене укора между човеците (Лука 1:24—25).

На шестия месец след това събитие същият архистратиг Гавриил бил изпратен от Бога в галилейския град Назарет да възвести на пречистата Дева Мария, че ще бъде майка на Спасителя Господа Исуса Христа.

Светата Дева запитала:

— Как ще бъде това, когато аз мъж не познавам?

Небесният пратеник ѝ отговорил:

— Дух Свети ще слезе върху тебе, и силата на Всевишния ще те осени; затова и Светото, Коего ще се роди от тебе, ще се нарече Син Божи. Ето и Елисавета, твоя сродница, наричана неплодна, зачена син в старините си, и е вече в шестия месец. У Бога няма да остане безсилна ни една дума!

Смирено и благоговейно светата Дева казала:

— Ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти.

Тогава ангелът си отишъл от нея (Лука 1:26—38).

Пресвета Дева Мария се отправила веднага за град Хеврон, за да сподели радостта си със своята сродница Елисавета. Тя влязла в дома на свещеник Захарий и поздравила Елисавета. Когато Елисавета чула поздравя ѝ, младенецът проиграл в утробата ѝ. Тя се изпълнила с Дух Свети и извикала възторжено, с висок глас:

— Благодарена си ти между жените, и благословен е плодът на твоята утроба! И откъде ми е това — да дойде при мене майката на моя Господ? Защото, щом гласът на твоя поздрав достигна до ушите ми, проигра младенецът радостно в утробата ми. И блажена е, която е повярявала, понеже ще се сбъдне казаното ѝ от Господа.

Света Дева Мария разбрала от думите на Елисавета, че Бог ѝ е открил истината: тя, смирената Девица, е избрана да стане майка на Спасителя на човечеството; и Той, Спасителят, ще дойде скоро на земята! Тя не могла повече да скрива високото щастие, което архистратиг Гавриил ѝ възвестил. Затова изрекла величествената песен:

— Душата ми величае Господа, и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя мой, защото Той милостно погледна унижеността на рабинята Си; защото, ето, отсега ще ме облажават всички родове; защото Силният ми стори велико нещо, и свето е името Му; и Неговата милост е от род в род за ония, които се боят от Него! . . .

Света Дева Мария останала при Елисавета около три месеца. И след това се върнала у дома си (Лука 1:39—56).

Когато настъпило времето, Елисавета родила обещания син. Съседите и роднините ѝ се зарадвали с нея. На осмия ден трябвало да дадат име на младенеца. Всички смятали, че той трябва да носи името на баща си. Но Елисавета казала:

— Не, а да се нарече Йоан.

Отгде е знаела Елисавета, че детето трябва да се казва Йоан? — Нарядно и тя е получила указание за името на детето от Светия Дух, благодаратта на Когото изпълнила цялото ѝ същество, когато света Богородица я посетила.

Тогава съществувал обичай детето да вземе името на някой роднина. А никой в рода на Захарий не се наричал Йоан. Затова близките се колебавали да изпълнят така ясно изразената воля на Елисавета. Трябвало най-после да запитат бащата. Със знаци му дали да разбере, че искат да знаят какво име желае той да се даде на детето. Той написал на дъсчица: "Йоан му е името*."

В същия миг се развързали устата и езикът му. И той проговорил, като благославял и прославял Бога. Изпълнен с Духа Свети, той пророкувал:

— Благословен е Господ, Бог Израилев, защото посети и извърши избавление на своя народ. . . И ти, младенецо, ще се наречеш пророк на Всевишния, понеже ще вървиш пред лицето на Господа, за да приготвиш Неговите пътища, и да дадеш на народа Му да познае спасението чрез прощаване на греховете им, поради великото милосърдие на нашия Бог, с което ни посети Изток свише, за да просвети ония, които са в тъмнина и сянка смъртна, и да насочи нозете ни в пътя на мира.

Вестта за всичко, което се случило при обрязването на Йоан, се разнесла по цялата планинска страна. Всички, които чули това, говорели помежду си:

— Какво ли ще бъде този младенец?

А младенецът растял и крепнел духом. . .

В определеното време се родил Исус Христос. Това събитие хвърлило

в голяма тревога жестокия и подозрителен юдейски цар Ирод. Понеже знаел, че Иисус е потомък на цар Давид, той се Страхувал, да не би Тоя Младенец, като порасне, да му отнеме престола. Затова издал заповед да бъдат избити всички деца от две години надолу във Витлеем и околностите му, та по тоя начин да бъде погубен и Младенецът Иисус.

Детето на Елисавета Йоан било също застрашено с убийство. Затова разтревожената майка се криела с него в някаква пустинна планинска пещера.

Скоро престарелите родители починали. Закрилян от Бога, Йоан, техният син, израсъл в пустинята и останал там до деня, когато се явил на Израиля (Лука 1:57—80).